

KÁVÉSOK LAPJA

IX. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

23. szám

Kiadó és laptulajdonos: A Budapesti Kávésok Ipartestülete	Felelős szerkesztő: Dr. Havas Nándor	Szerkesztő: A Budapesti Kávésok Ipartestületének sajtóbizottsága.
A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják. Előfizetési díj: Egy félévre 8.— pengő, egész évre 16.— pengő	Figyelmenek: minden hó 1-én és 15-én	Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút. 38. I. em. 5. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII., Rökk Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal vez fel naponta 8—14 óráig. —

Ipar, vagy művészet?

Ezt a két fogalmat nem azért írtuk ide, mint-ha az ipar a művészettel ellenkező fogalom lenne. Hiszen ismerünk iparművészetet és művészi ipart, amelyek az ipari termékeknek művészi formában való elkészítését és forgalombahozatalát jelentik.

Az iparnak és művészetnek szembeállítását más értelemben akarjuk tárgyalni, inkább azok alapvető karakterével akarunk foglalkozni.

Ipari tevékenység: valamely szükségleti cikknek megfelelő nyersanyagokból való rendszeres előállítás, bizonyos mechanikus, rendszeres munkafolyamat útján.

A művészet: az alkotás. A művészi teremtő erő — anyagra való tekintet nélkül alkot értékeket, amelyek kényelmi és esztétikai szükségleteket szolgálnak.

Az ipar rendszerességénél fogva alapvető tulajdonsága a pontos precíz kalkuláció, melyben minden termelési tényező, nyersanyag, munka és polgári haszon megfelelően figyelembe jön, míg a művészi terméknek elsősorban az alkotás művészi értéke, az alkotó presztízse jön figyelembe.

Míg tehát az iparos boldogulásának alapvető feltétele a reális és a mindenkori viszonyokat, az árakulakulás tényezőit figyelembevevő számítás, a művészi terméknek az árakulakulás tényezőit egészen szubjektívek.

Mindezt azért láttuk szükségesnek előrebocsátani, mert sajnálattal látjuk, hogy iparunkban reális kalkuláció helyett mindjobban elterjed a „művészi kalkuláció“, amelynek elhanyagolva minden legális és respektafaldó tényezőt egészen szabadon állapítják meg az árakat. A különbség csak az, hogy míg a művészi termékek árában az előállítás költségei, anyagár stb. alig játszanak szerepet és így a művész készítményeit feltétlenül megkapja, addig a szobanforgó ipari ármegállapításoknál — mindezek a szempontok elhanyagoltatnak és az egyedüli irányadó — mit számít a szomszéd?

Nem egyszer foglalkoztunk ezzel a kérdéssel általános ipari és a verseny szempontjából, ezúttal rá akarunk a gazdasági és jövedelmesség szempontjaira mutatni, hogy ez az árüllesztés hová vezet.

Kétségtelen, hogy az ilyen leszámított árak a nyilvánosság szempontjából szimpaticusak, mert a fogyasztás megolcsóbbodása közérdek. Közérdek azonban csak addig, amíg nem veszélyeztetni egy kereseti ágat, munkaadóknak és munkavállalóknak, — tetemes közterheket viselőknak — az egzisztenciáját.

Ipartestületünk a nyár folyamán statisztikai kérdőíveket küldött szét, amelyekben az ipar terheire vonatkozó adatok közlését kérte. Sajnos, a testület 200 tagja közül csak 57-en feleltek meg e felhívásnak, de a rendelkezésre bocsátott adatok, ha nem is abszolút pontos de hozzávetőleg hűséges képét mutatják a helyzetnek.

És ezek a számok nagyon világosan beszélnek:

A kávéház bevételének minden egyes pengője a következőképp oszlik meg:

1 pengőből kap		
1. a háztulajdonos		15.19 fillért
2. a kávéház:		
kereseti adó és pótl.		
címén	0.98	
jövedelmi adó és pótl.	0.98	
italmérésű illeték	0.23	
forg. és fényüzési adó	3.20	5.39 fillért

3. a székesfőváros vigalmi adó címén	0.67	
járadafoglalás címén	0.47	1.14 fillért
4. OTI-MABI		4.32 fillért
5. közüzemi kiadások:		
víz	0.42	
gáz	1.45	
villany	4.80	6.67 fillért
6. személyzeti kiadások		8.— fillér
7. fűtőanyag, szén, fa		1.80 fillér
8. hírlap, telefon		1.20 fillér
9. beruházás, karbantartás, lettárpótlás stb.		10.80 fillér
összesen tehát		54.51 fillért

avagyis összesen 55 fillér költség esik átlagban 1 pengő bevételre. Ha most még ehhez, ami legtöbb ilyen kávéházban meg is van, a zeneltetés napi 40—80—100 pengős költségét is hozzászámítjuk, ami további 1—2, sőt 5 százalékos terhet jelent a rezsi költség 56—60 fillér. Az iparúzóknak tehát a megmaradó 40—44 fillérből kell áru költségét fedezni, saját és családjá megélhetéséről is gondoskodni és egy szerény polgári hasznot félretéve, öreg napjait biztosítani.

Emellett még nincsenek figyelembevéve az esetleges adósságtörlesztés, az adó- és társadalombiztosítási hátralékok kiegyenlítéséhez szükséges összegek, amelyek egy-két nagyon kivételes esetől eltekintve, bizony a legtöbb iparúzóknak jelentős terhei.

Hangsúlyoznunk kell, hogy itt átlagszámokról van szó, amelye az általános helyzetet mutatják. Hogy ez adatok között találunk olyanokat is, amelyek 60—70 százalékban mutatják ezeket a tehertételeket és hogy ez végeredményben mit jelent, részleteznünk felesleges.

Ha most a kávéházak tükkörablakában mindjobban szaporodó nagy 1-es számokat látjuk, melyek 2—3-fogásos vacsorákat hirdetnek s megpróbáljuk kiszámítani a minimális anyagköltséget, mindig oly számokat kapunk, amelyek az egy pengőt messze meghaladják. Vagyis az illetők többet adnak, mint amennyit bevesznek, tehát minusszal dolgoznak.

Hogy pedig egy ilyen deficités üzletvitellel hogyan lehet dolgozni, üzletet fenntartani, a kötelezettségeink megfizetni, azt — mondják meg azok a „művészek“, akik ezt a módszert reálisnak és keresztyühöz tartják.

Az „igazi nyomorúság nem Istentől ered“ — mondja egy keleti közmondás. Nem lehet mindent a viszonyok terhére írni, amelyek kétségtelenül súlyosak. De nehéz időkben kétszeres gondossággal kell eljárunk és nem várhatjuk azt, hogy a gondviselés megkönyörülve rajtunk, arany mannaesővel könnyíti meg gondjainkat. *Mészáros Győző.*

Előjárósági ülés

1933 november 27.

Bajok, panaszok, kritikák hosszú sora hangzott el az ipartestület november havi előjárósági ülésén. A hosszú és kimerítő napirend előtti vitában, amelyet Tarján Vilmos előjárósági tag felszólalása vezetett be, részletesen sorra kerültek a kávéipar mindég aktuális ügyei.

Az előjárósági ülésen megjelentek: *Mészáros Győző* ipartestületi elnök, *dr. Hügel Jenő* iparhatósági biztos, *Gál Arnold*, *Steuer Marcel*, *Seabó Samu*, *dr. Strauss Vilmos* alelnökök, *Böhm Ferenc*, *Frenreisz Antal*, *Horti Károly*, *Katona István*, *Klauber József*, *Lisauer Gyula*, *Ottó Dezső*, *Pallai Miksa*, *Tar-*

ján Vilmos, *Weingruber Ignác* előjárósági tagok, *Freiwirth Jenő* számvizsgáló; *dr. Havas Nándor* főjegyző.

Mészáros Győző elnök megállapította az ülés határozatképességét, azt megnyitottnak jelenti és a jegyzőkönyv hitelesítésére *Böhm Ferenc* és *Ottó Dezső* előjárósági tagokat jelölte ki.

Bejelentett *Bauer György*, *Bundl József* és *Singer Kálmán* elmaradása, amit az előjáróság tudomásul vett.

Az 1933 október 26-án tartott előjárósági ülés jegyzőkönyve megjegyzés nélküli helybenhagyott.

Napirend előtt *Tarján Vilmos* szólalt fel, hangoztatva, hogy már két esztendővel ezelőtt felhívta az ipartestület figyelmét arra, hogy az árrömbölés milyen pusztításokat végez azokban az üzletekben is, amelyek ettől az akciótól távol tartják magukat. Annakidején már javaslatot tett, hogy a pénzügyminisztériumtól kérjék azt italmérsi engedély kiadásának megszüntetését s ezt az álláspontot később az elnökség is magáévá tette, mert az ipari szabadság jelszavának frázisa alatt nem lehet tönkretenni a meglévő ipart. A kávéipartestületnek sürgős segítségre van szüksége a dömping ellen és csak egy védelmi eszköz áll rendelkezésre: az árvédelmi bizottság felállítása. Ha volt árvizsgálóbizottság, amely nem engedte, hogy a közönség sérelmére túlságos magas áron hozzanak forgalomba cikkeket, úgy meg kell gátolni azt is, hogy egyesek a hitelezők megkárosításával, áron alul hozzanak árut forgalomba és ezzel egész ipari ágakat tönkretessenek.

Javasolja, hogy az ipartestület elnöksége a kereskedelmi és ipari érdekeltségekkel együttesen indítson mozgalmat az iránt, hogy a kereskedelemügyi miniszter rendelje el az árvédelmi bizottság felállítását, mely hivatva lenne a mindjobban elharapódzó árrömböléseket megfékezni. Készséggel vállalja e bizottság előadói tisztét és a propaganda irányítását.

Mészáros Győző elnök megállapította, hogy a kávéipartestület eljutott oda, hogy az üzletek ma már nem alkotnak jövedelmi alapot és a jövő kialakulása teljesen bizonytalan. A dömping árakkal elért látszatsikerek a pusztítást csak még jobban elősegítik. Nap-nap után csuknak be kávéházak, a transzferalások hírért már nem is teszük közhírré, mert nem akarják tovább rontani a kávéipar hitelét. A kávéipari engedélyek korlátozását az ipartestület

SZENT ISTVÁN
CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes zárt palackokban

▼

a
Kőbányai Polgári
Serfözde
gyártmánya

Budapesti Központi Általános
Tejcsarnok Részv.-Társ
VII. Rottenbiller ucca 31.

Telefon: Aut. 462-63. 462-64.
462-65. 323-07.
338-91 346-68. 350-16.
Sürgőnycim: „Közlej Budapest“

A főváros kávéházai, szállodái és kávé-
méréseinek szállítója. Tojás-osztály.

KÁVÉS URAK UJDONSÁG:
FIGYELMÉBE!

A „**RORANGE**“ valódi narancsból hideg úton előállított üdítő ital. Rendelje meg, mert T vendégei már kérik önnél is. Megrendelések a **Csillaghegyi Ásványvíz Üzem**-nél VI. Lelhel u. 8/a Tel: 91-0-01, 90-0-72 feladhatók

Mocnik-mustár legyen minden asztalon!

kérésére a kereskedelmi minisztérium elrendelte, ennek ellenére azonban az alsóbbfokú hatóságok, nevezetesen a kerületi előljáróságok mégis kiadják az engedélyeket. — Egy belvárosi kávéház nem kapott kávéházi engedélyt, viszont huszonegy óra alatt megadta az előljáróság az éttermi engedélyt, noha a Belváros területére nézve a polgármester alapította meg, hogy tizenhét kávéház üzemben van és ezért több kávéháza nincs szükség.

Az érdekeltek bevonásával foglalkoznak az árvédelmi bizottság felállításának ügyével.

Hivatkozik az egyes felmerült esetekben történt eljárásokkal, amelyek következtében úgy a testület, mint elnöke támadásoknak volt kitéve. Utal arra hogy az állami költségvetés lefaragása folytán mintegy 400 millió pengővel kevesebb pénz kerül forgalomba, amelynek legnagyobb része a főváros vérkeringéséből hiányzik. A közönségnek nincs pénze és ezt érezzük meg. Az ügyet napirenden kívánja tartani, esetleg külön értekezletet hív össze.

Ezután következett a napirend egyes pontjainak tárgyalása.

Főjegyző bejelentette, hogy új iparengedélyt nyertek és a testület tagjai közé felvették: Langer Károly (Lipótvárosi), Mamingier Ferenc (Múzeum), özv. Grosz Albertné (Lánchíd), Frenreisz Antal ipargyakorlását megszüntette, Grosz Albert elhunyt, Klein és Herbacsék cég Klein és Békésire változott.

A bejelentések tudomásul vétettek.

Elnök az időközben bekövetkezett haláleseteket: özv. Tihanyi Józsefné és Grosz Albert elhunytát jelenti be. Meleg szavakkal emlékezik meg az elköltözöttéről és érdemes munkásságáról.

Az előljáróság felállással ad kifejezést gyászának és az elhunyt kartársak emlékét az ülés jegyzőkönyvében örökíti meg.

Elnök felhívására főjegyző felolvassa Herzeg Ferencnek az ipartestülethez írt levelét, melyben a nagy író lelkes elismeréssel köszöni meg az ipartestületnek hozzájuttatott üdvözlését. Az előljáróság elnök indítványára a levelet egész terjedelmében az ülés jegyzőkönyvébe veszi fel.

Elnök közli, hogy a Központi Tejesarnok vezetősége részéről ellene olyan vád hangzott el, hogy a vállalat egyik kávéházi üzeme italmérési engedélyének megvonásában elnöknek, illetve a testületnek része lenne. Ez ügyben levelet intézett Gerlei Lajos úrhoz a K. T. vezérigazgatójához, melyben a vád ellen a leghatározottabban tiltakozott, kijelentve, hogy a testület ez ügyben nem járt el, de egyben hangsúlyozza a tejjóval szemben elfoglalt álláspontját: hogy a kávésipar leromlása a tejjók dömpingjével kezdődött és ma már odaajutott, hogy ennek konzekvenciáit már ezek a vállalatok is megérik.

A levél felolvastatván, az előljáróság annak tartalmához teljes mértékben hozzájárult.

Főjegyző bemutatta az 1933 október 31-ig terjedő időre szóló pénztári jelentést, mely szerint az ipartestület bevételei 65.819.61 pengőt, kiadásai 64.626.44 pengőt, pénztári készlete 28.577.52 pengőt tesz ki. Ismerteti a székláza vonatkozó adatokat, mely szerint a bevételek legnagyobb része a karbantartási munkálatokra fordított és a rendeltetésre álló jövedelemből pedig az állandó segélyek fedeztettek.

Elnök e jelentés kapcsán kötelességének tartja, hogy köszönetét és elismerését fejezze ki Gál Arnold alelnöknek, aki a ház gondozásával járó teendőket a legnagyobb lelkiismeretességgel és szeretettel látja el. Neki köszönhetjük, hogy a súlyos viszonyok ellenére széklázaunk teljesen jókara helyzetűt és összes helyiségei bérbe vannak adva.

Az előljáróság a pénztári jelentést tudomásul véve, elnök elismerő szavait teljes mértékben magáévá teszi és Gál Arnold alelnöknek köszönetet mond a testület érdekében kifejtett odaadó munkásságáért.

Elnök közli, hogy a wieni kávésipar 250 éves jubileumi ünnepségét megelőzőleg kutatást folytatott a magyar kávésipar történelmi adatai tárgyában. Ennek folyamán megállapítást nyert, hogy a magyar kávésipar története körülbelül 300 évre nyúlik vissza. Rendkívül érdekes és értékes kulturális adatok kerültek napfényre, amelyeket egy történelmi munka keretében kíván nyilvánosságra hozni. Az anyag már rendelkezésre áll és a további

teendőkre egy bizottság kiküldését indítványozza. E bizottság tagjaiul Steuer Marcell, dr. Strausz Vilmos, Tarján Vilmos, Katona István és Reimer István megválasztását indítványozza.

Az előljáróság elnök előterjesztését magáévá teszi, a bizottságot a javaslat szerint megalakítja és felkéri elnököt, hogy annak munkásságát megfelelően irányítsa.

Főjegyző bemutatja a Nagy Frigyesné és Dénes Ilona iparkihágási ügyeiben hozott ítéleteket és ismerteti azok előzményeit.

Elnök sajnálattal látja, hogy minden törvényes rendelkezés ellenére az engedély nélküli iparüzésnek akadályja nincsen.

Dr. Strausz Vilmos és Lisszauer Gyula hozzászólása után az előljáróság a jelentéseket tudomásul veszi.

Főjegyző előterjeszti a IV. Váci u. 37. sz. a. Melody-kávéház ügyében hozott polgármesteri és miniszteri határozatokat, részletesen ismerteti az eddigi eljárás részleteit, ugyancsak bemutatja és felolvassa a IV. Veres Pálné u. 2. sz. a. Pompadour-kávéház ügyében hozott polgármesteri véghatározatot, melyek teljes mértékben igazolják az ipartestület felfogását.

Elnök rámutat az előljáróságnak a polgármesteri és miniszteri döntést nem respektáló gyakorlatára, aminek elbírálása azonban a testület illetékességén kívül esik.

Lisszauer Gyula meglepődéssel veszi tudomásul a testület eredményes közbelépését.

Ezek után az előljáróság a jelentések felett napirendre tér.

Elnök közli, hogy a m. kir. belügyminiszter ipartestületünk előterjesztésére a Nemzeti Munkahétre záróameghosszabbítást engedélyezett. Továbbá jelenti, hogy karácsony és Szilveszter hetére újból kérte a záróameghosszabbítást.

Grosz Ödön, tekintettel a megváltozott életviszonyokra, a zenészi záróra állandó kiterjesztését javasolja, illetve a testület eljárását kéri az iránt, hogy a fennálló szabályrendelet ennek megfelelően módosíttassék.

Elnök közli, hogy a kivételes vendéglői záróameghosszabbítás tárgyában még tavasszal előterjesztéssel fordult a m. kir. belügyminiszter úrhoz, minthogy erre választ nem kaptunk, újból bevándványban sürgöttünk annak elintézését.

Grosz Ödön e kérdéssel kapcsolatosan oly értelmű határozatot javasol, hogy a kávéházi főzés korlátozása ellenében a vendéglők záróóra újól éjfélutáni egy órában állapíttassék meg.

Freiwirth Jenő a koresmák záróameghosszabbítása ellen szólal fel.

Frenreisz Antal a kávémérések korábbi nyitását teszi szövé.

Grosz Ödön az áruházak versenye ellen tiltakozik.

Lisszauer Gyula kívánatosnak tartja, hogy a kávéházak főzése tárgyában keressük a meg egyezést a vendéglősökkel. Javasolja, hogy az elnök a tárgyalásokat ily irányban vegye fel.

Elnök részletesen ismerteti a kávé- és vendéglős ipartestületek között a múltban folytatott tárgyalásokat, amikor egy harmadik fajta iparengedély: a caffee-restaurant típus megalkotása céloztatott. A tárgyalások akkor nem vezettek eredményre. Hajlandó azonban a ja-

vaslatot elfogadva, a tárgyalások fonalát újra felvéve, a megegyezést újból megkísérelni.

Az előljáróság elnök felfogását magáévá téve, a javaslatot elfogadja.

Minthogy ez évben a karácsony előtti nap és Szilveszter napja vasárnapra esik, az elnökség a vasárnapi szeszitalom felfüggesztését kérte.

Bemutatott a járdafoglalási díjak mérséklése tárgyában a székesfőváros polgármesteréhez intézett előterjesztés.

Gál Arnold indítványozza, hogy ez ügyben küldöttséggel forduljunk a székesfőváros polgármesteréhez vagy helyetteséhez.

Az előljáróság ily értelemben határoz. A zenész-szövetségnek a zenészek működési engedélyei tárgyában kiadott belügyminiszteri rendelet tartalmazó átirata felolvastatván, az érdekeltek figyelmébe ajánlatott.

Az ipartestületi munkaközvetítő októberi havi munkásságáról szóló jelentés előterjesztett és irattárba tetetett.

Elnök jelenti, hogy az OTI a kávéházi személyzet napibérosszába sorozása tárgyában f. hó 29-ére tárgyalást tűzött ki, melyen meg fog jelenni.

A békéltetőbizottság segédtagjainak megválasztása az 1932:VIII. t.-cikk által előírt kötelezettség. A választó-közgyűlést az iparhatósági biztos úr f. é. december 15-én déli 12 órára az ipartestület tanástermébe tűzte ki.

Elnök kéri a testület tagjait, hogy személyzetüket megfelelően oktassák ki.

A mesterséges ételiszor forgalombahozatala tárgyában kiadott rendelettervezetet elnök ismertette.

Felhívására főjegyző felolvasta az ebben az ügyben a földművelésügyi miniszter úrhoz a vendéglátó iparok névében benyújtott előterjesztést.

A jelentéseket, illetve az előterjesztéseket az

Budapest legesőbb rádiomos fürdője a SZENT IMRE GYÓGYFÜRDŐ (Rácfürdő) I. Hadnagy uca 8-10. sz.

UTALVÁNY

kedvezményes 80 filléres gőzfürdőjegy váltására.

KOLÉNYI KORNÉL

konzervgyár, Budapest

Cég alapítva 1879. Telefon: 32-3-00.

JAMJEI ELSŐRANGUAK!

Kajszi-barack-íz minőségben felülmulhatatlan!

Kapható:

Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt.

Budapest, VIII. József krt. 38. Tel: 39-2-77.

vaslatot elfogadva, a tárgyalások fonalát újra felvéve, a megegyezést újból megkísérelni.

Az előljáróság elnök felfogását magáévá téve, a javaslatot elfogadja.

Minthogy ez évben a karácsony előtti nap és Szilveszter napja vasárnapra esik, az elnökség a vasárnapi szeszitalom felfüggesztését kérte.

Bemutatott a járdafoglalási díjak mérséklése tárgyában a székesfőváros polgármesteréhez intézett előterjesztés.

Gál Arnold indítványozza, hogy ez ügyben küldöttséggel forduljunk a székesfőváros polgármesteréhez vagy helyetteséhez.

Az előljáróság ily értelemben határoz. A zenész-szövetségnek a zenészek működési engedélyei tárgyában kiadott belügyminiszteri rendelet tartalmazó átirata felolvastatván, az érdekeltek figyelmébe ajánlatott.

Az ipartestületi munkaközvetítő októberi havi munkásságáról szóló jelentés előterjesztett és irattárba tetetett.

Elnök jelenti, hogy az OTI a kávéházi személyzet napibérosszába sorozása tárgyában f. hó 29-ére tárgyalást tűzött ki, melyen meg fog jelenni.

A békéltetőbizottság segédtagjainak megválasztása az 1932:VIII. t.-cikk által előírt kötelezettség. A választó-közgyűlést az iparhatósági biztos úr f. é. december 15-én déli 12 órára az ipartestület tanástermébe tűzte ki.

Elnök kéri a testület tagjait, hogy személyzetüket megfelelően oktassák ki.

A mesterséges ételiszor forgalombahozatala tárgyában kiadott rendelettervezetet elnök ismertette.

Felhívására főjegyző felolvasta az ebben az ügyben a földművelésügyi miniszter úrhoz a vendéglátó iparok névében benyújtott előterjesztést.

A jelentéseket, illetve az előterjesztéseket az

Papírszalvetta 30x30-as
1000 drb P 1.54

Papírszalvetta kicsi
1000 drb P —.80

Budapesti Kávésok Áruforgalmi Részvénytársasága

Budapest, VIII. József körút 38. Telefon: 39-2-77.

Kommersz minőségeket nem tartunk, áraink elsőrendű minőségekre vonatkoznak.

Vágott rum (eredeti jamaicai rummal, több éves vágás), éret, elsőrendű áru, 50 százalékos, literenként	P 5.40
Vágott rum, mint fent, 60% lit.-ként Csokoládé, prima minőségű, főzőeszközládé kg-ként	P 6.35
Tunkmassza I. rendű minőség kg-ként	P 3.—
Jam. Kolényi-féle, barack, málna, ribizli, meggy kg-ként	P 2.80
Olivaolaj Escoffier-féle I kg-os dobozban kg-ként	P 1.68
Mazsola minőség szerint kg-ként	P 2.70
Mogyoróbel, avasmentes, garantált friss áru kimérve, kg-ként	P 1.90-161
Szardínia 6 halas, elsőrendű áru, portugál, ládavételnél, per doboz	P 3.30
Szardínia mint fent, doboz vételnél	P 0.60
Szardellagyűrű Arrigoni gyártmány egyötödös	P 0.63
Szardellagyűrű Arrigoni gyártmány 10 halas	P 1.32
Japán rizs, legjobb minőség 6 csillagos, zsák vételnél kg-ként	P —.86
Japán rizs, legjobb minőség 6 csillagos, zsák vételnél kg-ként	P —.86

Árainkban a forgalmiadó bennfoglaltatik, vidéki szállításhoz díjmentes csomagolás.

Elsőrendű étterem

nyole éven át könyvelője (mérlegképes) üzletmegszünés folytán állástalanná lett. Vállalná kávéház-étterem könyvelését, esetleg órákonyvelést.

Fergács Imre, VIII. Déry uca 9. sz. II. 11.

Elsőrendű márkázott

Gyulai hentesárúgyár
képviseletét átvettém.
Már három kg-os csomagot is szállítok.
Megrendelhető telefonon: 17-15.

Budapesti Jégárusító Rt.

VI. Jász uca 100. Tel.: 920-04.
Szállít minden mennyiségben vidékre is műjeget.

T. 843-39.
Ifj. Grünwald Mór Ferenc József rakpart 6. Üveg és porcellán

Hattyú gőzmosó és fehernemű kölcsönző vállalat
Budapest, VII. Klauzál u. 8. Telefon: J. 38-5-58 és 35-8-59
Az ország legnagyobb gőzmosó üzem, legmodernebb berendezéssel Legkíméletesebb mosási rendszer

Kristály ásványos forrásvíz csak Szent Lukács védjegyel eredeti.

Jó forgalom + tisztes haszon = Franck pótkávé!

Gázvilágítás- és rechaud-karbantartást vállalok havi bérletben!

Csufor József Budapest, I., Fehér Sas u. 2. I., Attila körút 43.

előjáróság helyesléssel vette tudomásul.

Elnök indítványára az előjáróság kimondta, hogy a munkanélküliek javára folytatott gyűjtést újból megindítja, továbbá, hogy az újrú ajándékok megváltását igazoló plakátokat hoz ez évben is forgalomba.

Tekintettel az év végének közeledtére elnök felhatalmazást kér a költségvetés keretébe felvett szokásos remunerációk és újrú ajándékok kiutalására. Az előjáróság a felhatalmazást megadja.

Végül felolvastatták a székesfőváros vigalmadó alosztályának a hátralékos vigalmadók befizetésére való felhívást tartalmazó közlése, melyet az előjáróság az érdekeltektől kártársak figyelmébe ajánl.

Több tárgy nem lévén, elnök a késő esti órákba húzódtól ülést befejezettnek nyilvánította.

A könyvvitel adóügyi vonatkozásai

Írta: Szilas Vilmos,

revizor, hivatásos ipartestületi főkönyvelő.

A gazdasági életben ezen a téren még igen nagy részben kezdetleges állapotok vannak; pedig kétségtelen, hogy könyvelni és kalkulálni kell. A súlyos adóterhek, a tőkehiány, a fogyasztóképesség esikkenése mellett a becsületes munka árvedelmére, a kellő haszon biztosítására kell törekedni.

Aki nem könyvel, nem kalkulál, az nem halad a korral és árt nemcsak magának, hanem szaktársainak is, mert könnyen irreális versenyt támaszt, ha nem tudja, milyen üzleti költségekkel dolgozik.

A könyvelés hiánya sok esetben mozdítja elő az özvolnciát. Az Országos Hitelvédő Egylet revizorainak megállapítása szerint az özvolnciális esetek 70%-ánál nincs rendes könyvvitel, vagy egyáltalában nincs könyvvitel.

Az 1932. évi szeptember 1-én kiadott hitelvédelmi törvény, ha nem is írja elő kötelezőleg a könyvelést, súlyos szankciókat állapít meg azokkal szemben, akik hitelt vesznek igénybe és a hitelezők pénzével nem a rendes kereskedő gondosságával sáfárkodnak.

Tehát a törvény a rendes üzleti könyvek vezetését már feltételezi.

Az adóbevallásoknál is megmutatkozik a könyvelés hiányának a hátránya, mert míg a szakszerűen elkészített zárszámadásokból kalkulálhatunk is és a rendes könyvvitel alapján elkészített veszteség és nyereség és mérleg számlát az adóhatóságok is elfogadják az adókiutalás alapján, addig az, aki nem könyvel, az adóhatóságoknál sem tudja az igazság megadóztatását megvédeni.

Még a kiskereskedőnek és kisiparosnak is érdeke, hogy legalább napi bevételét és kiadásait feljegyezze, a jegyzőket és számlát pedig megőrizze, mert a napi feljegyzések alapján könnyen kalkulálható üzletvitelének évi eredménye és így realisan becsülhető adóvalomást is tud adni.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatokat különösen érdeklí ebből a szempontból a pénzügyminisztériumnak legutóbb kiadott rendelete, melyet a társulati adó alá tartozó vállalatok könyveinek 3 évenkénti kötelező megvizsgálása tárgyában adott ki.

Az adóvalomások küszöbén időszerű az üzleti könyvek rendbehozatalával, lezárásával, az évi eredmény megállapításával foglalkozni.

Az igazságos megadóztatás a szakszerűen és gondosan elkészített nyereség- és veszteségszámla és zárszámadások alapján érhető el. A könyvelésnél és mérleg kimunkálásánál gondot kell fordítani az adótörvényekre, mert könnyen bekövetkezhet a túladóztatás, amelynek megfellebbezéseinek csak idővesztéssel és több munkával, esetleg csak a felajánlott könyvvizsgálattal érhető el az adó arányos mérséklése.

A rendes üzleti könyvvezetés tehát nemcsak az üzlet, vállalat magánérdekét szolgálja, hanem a köz érdekében is igen fontos szerepet játszik, mert a megrendült hiteléleti bizalom megszilárdítását mozdítja elő és utóbbi vonatkozásban domborodik ki a rendes üzleti könyvvitelnek nagy jelentősége nemzetgazdasági életünk érdekében is.

Döry-pusztai csemegesajt
a legrégebben bevezetett márka.

HIVATALOS RÉSZ

Budapest székesfőváros polgármestere.

TÁRGY:

A nyilvános helyiségek tulajdonosai terhére megállapított vigalmadóátalány befizetése.

Határozat:

A Budapesti Szállodások és Vendéglősök, továbbá a Budapesti Kávésok Ipartestületének kérelmére az 1933. évi január hó 21-én kelt 80.258—1933. VI. számú határozatommal megengedtem, hogy a nyilvános helyiségek tulajdonosai a helyiségekben játszott játékok alkalmával beszedett díjak után, továbbá a zenével, énekkel, stb-vel nyújtott szórakozásban résztvevők után a fővárost megillető vigalmadót általánosan válthassák meg. Ezen kedvezménynek azonban föfeltétele volt az, hogy az érdekeltek a terükre megállapított általánost minden hónapban, legkésőbb a hónap 20. napjáig feltétlenül befizessék.

A számvétség jelentéséből megállapítom, hogy dacára ezen kikötésnek, számtalan vendéglős és kávéház tulajdonosai a terükre megállapított általánosságot hónapokon keresztül nem szolgáltatva be, miért is a jelzett határozatom értelmében az általánossággal nyújtott kedvezményre való igényüket már el is vesztették.

Figyelemmel azonban a kétségtelenül súlyos gazdasági helyzetre, ezen jogommal azonnal élni nem kívánok, felkérem azonban az ipartestületek elnökségeit, hogy a szaklapokban vagy más alkalmas módon figyelmeztessék az érdekelteket hátralékosokról, hogy az általánossághoz kötelezettségüknek legkésőbb f. évi december hó 30. napjáig feltétlenül tegyenek eleget.

Amennyiben nevezettek ezen felhívásomnak nem fognak eleget tenni, az általánossággal nyújtott kedvezményt 1933. évi december hó 31-évi megszüntetem, vagyis az 1934. évi január hó 1-től kezdődőleg a fővárost megillető vigalmadó mértékére a beszedés és beszedés módjára vonatkozólag a szabályrendelet általános rendelkezéseit léptetem életbe.

Erről a pénztári ügyosztályt, a számvétséget, a Budapesti Szállodások és Vendéglősök, végül a Budapesti Kávésok Ipartestületének elnökségét értesítem.

Budapest, 1933 november hó 22.

A polgármester rendeletéből:

Remete s. k.
tanácsjegyző.

Meghívó

Az 1933. évi VIII. törvényeink 27. §-a rendelkezésének megfelelően, a Budapesti Kávésok Ipartestülete kebelében felállítandó békeltetőbizottság segéd-tagjainak az ipartestület tanácsstermében (VIII., József körút 38. I. 5.) tartandó választását a folyó évi december hó 15. (péntek) déli 12 órára tűzöm ki és felhívom a székesfőváros területén levő kávéházakban alkalmazott kávéházi alkalmazottakat (munkanemre és beosztásra való tekintet nélkül), hogy a választáson jelenjenek meg.

Választásra kerül a békeltetőbizottság 20 rendes és 6 póttagja.

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter 1932. évi 163.400. számú rendeletének 25. §-a értel-

Pálpusztai sajt.
Hell-r doboz emmenthali, Derby sajt
kávészakban nélkülözhetetlen

mében a békeltetőbizottság tagjait csak olyan segédek lehet megválasztani, akik az ipartestülethez tartozó iparosoknál vannak alkalmazásban, huszonnegyedik életévüket betöltötték és magyar állampolgárok.

A szavazás a munkandó által láttamozott szavazóigazolványok felmutatásával történik. A választást szavazójajstromokkal titkosan kell foganatosítani.

Budapest, 1933 november 30.

Dr. Hügel Jenő s. k.
iparhatósági biztos.

Herczeg Ferenc válasza

Lapunkban is közöltük azt az üdvözlő levelet, amelyet ipartestületünk elnöksége nemzetünk illusztris írófejelméhez, Herczeg Ferencnek hetvenes születésnapja alkalmából intéztünk. A levélre most érkezett választ az alábbiakban közöljük:

Igen tisztelt Elnök Uram!

Hálás szívvel és igaz szeretettel köszönöm az üdvözetet, mellyel a Budapesti Kávésok Ipartestülete engem születésnapom alkalmával megtiszteltél szíves volt.

Különösen nagyértékűvé és kedvessé teszi előttem az Ipartestület rokonszenvének megnyilatkozását a hagyományos bensős barátság tudata, mely a magyar irodalom és a budapesti kávék között mindenkor fennállott és amelynek egyik szerény bizonyítéka az a körülmény is, hogy saját írói pályám is budapesti kávéházakból indult ki.

Midőn arra kérem a mélyen tisztelt Elnök urat, szíveskedjék az ipartestület tagjait régi törzsvendégük nagybecsüléséről és rokonszenvével biztosítani, vagyok

igaz hive:

Herczeg Ferenc s. k.

Világítson tükörrel! Tükörlámpáim használata mellett 30% árammegtakarítást nyer. Falitükrök és azok javítása galvanikus úton, 15 évi jótállással. Üvegcsiszolás, edzés, üvegfestészet, üvegezés és képerketezés legolcsóbb és legszolidabb kivitelben.

LIGETI LÁSZLÓ üvegtechnikai műintézet.
Bpest, VIII., József-u. 23. Telefon: 32-1-08.

A szombathelyi „KOVÁCS“ Nagyszálloda Részvénytársaság Igazgatósága és Felügyelőbizottsága mélységes fájdalommal tudatja, hogy ügyvezető igazgatója,

SCHÖNFELD NÁNDOR úr

november hó 26-án elhunyt 71 éves korában.

Tetemet 1933. évi november hó 28-án helyeztük örök nyugalomba.

Általános panasz

egyres kávéházi és éttermi üzletekben, hogy a teafogyasztás visszaesése aránytalanul nagy. Ennek rendszerint az az oka, hogy a kávéves alacsonyrendű, kommersz minőségű, megbízhatatlan teafajtákat vásárol.

Jobbfajta, frisstermésű, finom minőségű tea kg-ként 15.— pengős áron alul nem szerezhető be. Ne vegyen olesó teakeveréket! Használja zamatos, garantáltan elsőrendű, frisstermésű teakból készült, finom teakeverékeinket, melyek 5, 2.50 kg-os eredeti ládákban, ezenkívül kimérve is kaphatók:

IMPERIAL teakeverék 10 teafajtából kg-ként	pengő	20.65
LIPTON speciális keverék kg-ként	pengő	19.65
ROYAL speciális keverék kg-ként	pengő	18.45
TEAKEVERÉK prima minőség kg-ként	pengő	17.40

Allandóan raktáron tartunk frisstermésű Darjeling, Ceemun, Assam, Ceylon Orange Pecco és Souhong teákat, amelyek a legolcsóbb napi áron szerezhetők be a

Budapesti Kávéves Áruforgalmi Részvénytársaságánál
BUDAPEST, VIII, JÓZSEF KÖRÜT 18. SZÁM. TELEFON: 39-2-77.

H I R E K

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

December 5-ig beküldendők az adóközösségi kérdőívek.

December 6-ig megfizetendő a nem általányozott és nem zenés-kávéházak vigalmi adója.

December 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai december havi fényszűrés és forgalmiadó átalányukat megfizetni.

December 15-ig fizetik a fényszűrés adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

December 20-ig befizetendő az általányozott és zenés kávéházak vigalmiadója.

December 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti, külön- és rokkantellátási adó.

Halálozás. Nagy, általános részvét mellett végbe november hó 19-én a farkasréti temetőben Grosz Albertnek, a budai Lánchíd-kávéház megalapító-tulajdonosának, ipartestületünk érdemes tagjának temetése. Grosz Albert kartársunk november 18-án reggel rövid szenvedés után váratlanul hunyt el. Ravatalánál dr. Kiss Arnold főrabbi mondott szívhézzsóló bucsúztatót, könyveik megthatta a megjelentek nagy seregét. Grosz Albert elhunytát özvegye, fia, leánya, Grosz Ödön kartársunk, az Ostende-kávéház tulajdonosa, Grosz Samu és nagyszámú rokonsága gyászolják. A temetésen Mészáros Győző elnök vezetése mellett számos kartárs jelent meg és fejezték ki kartársi részvétüket.

*

Adóközösségi ívek beküldése. A budapesti kávéves adóközösségének vezetősége körlevélben hívta fel a testület összes tagjait az 1934. évre megalakuló adóközösségre való csatlakozásra és a megküldött kérdőíveknek f. évi december 5-ig való visszaküldésére. E helyen is nyomatékosan figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy a megküldött felhívásban foglaltakat gondosan olvassák át, a kérdőíveket — beletudva a november hóra vonatkozó forgalmi adatokat — pontosan töltsék ki és a jelzett határidőig feltétlenül küldjék vissza.

Az általános kereseti adóbevallás és adófelmondási bevallás, valamint a társulati adóbevallás elkészítéséhez is irányadó és megfelelő nyereség és veszteségszámlát és zárszámadást készít szerény díjazásért Szilas Vilmos revizor, hivatásos ipartestületi főkönyvelő. Budapest, IX, Rákos uca 8. Telefon: 31-8-19. Elsőrendű referenciák.

Szendvieskiállítás. Felhívjuk kartársaink figyelmét a Magyar Szakácsok Köre december 3. és 4-én, vasárnap és hétfőn megtartandó II. szendvieskiállítására, melyet a Pesti Vigadó termeiben tartanak meg. A szendviesceket a közönség szemláltára készítik el, úgyhogy elleshetők lesznek a művészi szendvieszkészítés titkai.

A békéltetőbizottság segédtagjainak megválasztása. Az 1932-VIII. tc. és az ipartestületi alapszabályok rendelkezéseinek megfelelően, dr. Hügel Jenő iparhatósági biztos az ipartestületi békéltetőbizottság segédtagjainak megválasztását f. é. december hó 12-én déli 12 órára az ipartestület tanácstermébe tűzte ki. Ezen a választáson nem a munkaadók, de munkában álló segédek (munkanemre és beosztásra való tekintet nélkül) vesznek részt. A megfelelő felvilágosításokat tartalmazó meghívókat minden ipartestületi tag megkapta, ezúttal arra figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy ez alkalommal tegyék lehetővé, hogy alkalmazottaik a választáson megjelenhessenek.

SPRINGUT HENRIK tojásnagykereskedő Budapest, VI, Vasvári Pál u. 11. Tel.: 21-7-54. Számos budapesti kávéház, étterem és vendéglő állandó szállítója

KÁVÉHÁZI PARKETTÁT

tűkőrfényesen karbantart, gyalul, felereszt, ablaktisztítást vállal **Express Parkettázási Vállalat**, Tavaszmező u. 4. Telefon: 33-1-57. Az ipartestület tagjainak 10% engedmény.

Pályázati felhívás. A Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara pályázatot hirdet a budapesti kereskedők menházában megüresedett helyre, ahol elszegényedett és arra szoruló iparos élete fogyatéig ellátást nyer. Pályázhatnak oly budapesti 60 éves kort betöltött érdemes jobbnapokat látott iparosok, kik a felvételre igényt tartanak. Kérvényüket a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamarához, V. Szemere u. 6. kell beküldeni. A kérvényhez születési, erkölcsi, iparügyi és szegénységi bizonyítványt kell csatolni. A kérvényt legkésőbb december 10-ig kell a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamaránál benyújtani. Azt ajánlatosnak tartanók, ha a pályázni szándékozók kérvényüket benyújtás előtt ipartestületünk irodájában bemutatták.

Kávéházi parketták speciális szállítója, karbantartója, a legbevezetettebb ablak- és tükrőnyegtisztítási vállalat: „**Express**” Parketta Vállalat, VIII, Tavaszmező u. 4. Tel: 33-1-57. Kartársaink saját érdekében kérjenek prospektust karbantartásra, mert csekély összegért állandó gondtól szabadulnak és mindig minden tiszta és ragyogó.

80 filléért látogathatják kartársaink a Szent Imre (Kácfürdő) gyógyfürdő rádiómat és thoriumot tartalmazó gőzfürdőjét. Megállapodásunk szerint e lapban található utalvány bemutatása ellenében bármikor úgy hétköznap, mint vasárnap. Felhívjuk a kartársak figyelmét erre a gyógyfürdőre, mert mint rádióaktív gyógyforrás a legkiválóbb eredménnyel gyógyítja a csúszos és köszvényes bántalmakat, idegzsábákat, idült ízületi izmádmányokat, mindennemű esztémbántalmakat és bennulásokot. A fürdő berendezése a legmodernebb kényelmet és higiéniát biztosítja.

Zwack-likörgyár elsőrangú gin-t, whysky-t, vermouthot és cocktailt hoz forgalomba, melyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szíves figyelmébe. Fenti három cikk sok külföldi márkánál meg jobb is. Mixeléshez is páratlanok.

Mustár sokféle van, de évtizedes tapasztalat szerint vendégeinket akkor szolgáljuk ki legjobban, ha a közismert jóízű, tiszta mustármagból készített **Mocznik-mustárt** tartjuk, mely a legdrágább francia és belga mustárrakkal is egyenrangú. A Mocznik-gyár továbbá forgalombahozott egy új mustártípust, a „**Must-mustárt**”, amely édeskes ízű, tiszta fajmustból készített gyenge mustár. További új készítménye a Mocznik-gyárnak a „**Bleek Currants Jam**”, mely egy fekete színű, érdekes ízű gyümölcsös, valamint a „**Fomato Ketchup**”, mely egy paradicsomos kész sance, pesenyékhez kiváló, versenyez a leghíresebb angol hideg sance-specialitásokkal. Kartársainknak érdeke ezen új készítményeket kipróbálni.

Gázvilágítás- és rehaud-karbantartás. Kartársainknak érdeke, hogy rehaudjaik és egyéb gázfűtőhelyeik, vagy melegítőik kifogástalanul működjenek. A gázművek ugyan kiküldenek hiba esetén szerelőt, de ez mindig késedelmes és körülményes. Ajánljuk tehát, hogy vegyenek igénybe egy megbízható karbantartási vállalatot, mely olcsó havi bérletben állandóan rendben tartja gázszerevényüket. — Mint ilyen, ajánlhatjuk **Csutor József céget** (L. Fehérsas u. 2 és L. Attila krt. 43.), amely évek óta számos iparunkbeli üzemnek tartja rendben szerelvényeit, a legteljesebb megelégedésre. A Csutor-cég a legteljesebb szakértelemmel végzi ezenkívül vízvezeték-szerelvények gyártását és javítását.

A kávéházi közönség legkedveltebb eseménye a PUSZTADÓRI.

„**Hattyú**” Gőzmosó- és fehérneműkölesző vállalat (Bp., VII, Klauzál u. 8.) a legmodernebbül újonnan berendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

Kávéházak részére a legjobb minőségű **angol házi jameket** és egyéb konzervkülönlegességeket **Nóti Erzsébet** VIII, Baross uca 45. szállít. Telefon: 44-8-63. A Budapesti Központi Általános Tejcarnok rt. szállítója.

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készít **KRONEMER DAVID** márványipari üzem, Budapest, X, Szállás uca 44. Telefon: 48-9-83

Horváth István galvanizáló üzem.

Budapest, VIII, Mária uca 11. Tel.: 36-1-73. Krómoz, ezüstöz és nikkelez kávéházi szervizeket. Pontos és olcsó kiszolgálás.

Ney Simon szobrász. Budapest, Thököly út 133. — Telefon: 97-7-52.

Vállal kávéházi átalakítási munkákat. Szobrász, műmárvány, stukkó és műkő munkákat.

Készítette Gellért szálló, Széchenyi fürdő és New York kávéházat. — Kávéházi terrasz munkákat készítője.

Kantós testvérek Rt.

festő, mázó és tapetázó iparüzem

Budapest, VI, Horn Ede u. 5. Tel.: 19-4-51 18-5-23. Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázó és falkárpit munkálatait művészi kivitelben végezzük.

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára. Övakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R.-T.

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII, Rottenbiller uca 17. Telefon: J. 31-0-63, J. 45-3-71. Alapítva 1824.

Az eredeti **SIDOL** fém-, ablak- és márványtisztításra a legalkalmasabb!

Götl Lipót „SIDOL” vegytermékek gyára R.-T. Telefon: 96-6-86 és 96-8-27.

„MALÁTA-PEZSGŐ-SÖR”
A, HOGYHA MINDIG ISSZA EGÉSZSÉGÉT S PÉNZE EGYRÉSÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA. GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KÖBÁNYÁN.